

södra skolan

**SÖDRA SKOLANS PLAN MOT DISKRIMINERING, TRAKASSERIER
OCH KRÄNKANDE BEHANDLING**

Läsåret 2022-2023

Vision	3
Grunduppgifter	4
Övergripande målsättning	4
Elevens, vårdnadshavares och personalens delaktighet	4
Främjande och förebyggande insatser för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling	5
Metoder för kartläggning och utvärdering	6
Rutiner	6
Arbetsgång när en elev blir utsatt för kränkande behandling	7
När elev kränks av andra elever	7
När elev blir kränkt av en vuxen	8
Resultat och analys av läsåret 2021-2022	9
Mål för läsåret 2022-2023	11
Ansvarsfördelning	14
Lagar som reglerar arbetet mot diskriminering och kränkande behandling	16
Definitioner och begrepp	16
Diskrimineringsgrunderna	17
Referenser	19

Vision

Södra skolan är en skola där alla oavsett kön, etnisk bakgrund, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck har lika värde och behandlas med respekt. Öppenhet och demokratiska former för arbetet präglar skolan. I vår dagliga verksamhet arbetar vi för att skapa en god arbetsmiljö där trakasserier, kränkningar och diskriminering inte kan förekomma. Södra skolan fokuserar på och arbetar med EQ, emotionell intelligens, där vi strävar efter att utveckla och träna elevernas sociala och emotionella kompetens.

EQ

"Du har rätt till dina känslor men ansvar för ditt handlande".

EQ på Södra skolan är både ett ämne och ett förhållningssätt som genomsyrar allt som personal och elever gör i sin vardag. Södra skolan strävar efter att utveckla och träna elevernas sociala och emotionella kompetens. Detta innebär att vi ger eleverna verktyg i att förstå och kontrollera sina egna känslor, men också att utveckla förmågan att förstå och leva sig in i andra människors situation.

I ämnet EQ arbetar vi för att skapa trygghet, stärka självkänsla samt stärka de sociala relationerna i grupperna. Praktiska inslag kan vara värderingsövningar, forumspel samt stresshantering. Att du har rätt till dina känslor, men ansvar för ditt agerande ligger alltid till grund för vårt arbete på skolan.

Elevers synpunkter är viktiga för ett framgångsrikt arbete med att främja upplevelsen av trygghet. Skolan arbetar aktivt varje dag med ett förebyggande arbete där vi agerar omedelbart då kränkningar inträffar. Framgångsfaktorer hos oss är det relationella arbetet med eleverna för trygghet och tillit både mellan elever och vuxna som mellan elever.

Södra skolan är en skola där vi vill att barn ska få växa och bli sitt bästa jag.

Eva Cegrell, rektor
Södra skolan

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Åk F-9 samt Fritidshemmet

Ansvarig för planen

Eva Cegrell, rektor

Läsåret: 2022-2023

Planen gäller från: 2022-10-01

Planen revideras: 2023-09-30

Handlingsplanen följs upp varje termin och utvärderas i augusti/september.

Övergripande målsättning

- verksamheten är fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
- alla elever upplever att de trivs i skolan
- alla elever känner trygghet och uppmuntras till lärande
- skolans gemensamma förhållningssätt bygger på grundläggande demokratiska värderingar som genomsyrar hela skolans vardag
- elever på Södra skolan har kunskaper om mänskliga rättigheter, barnkonventionen och demokrati
- eleverna på Södra skolan har en god kommunikativ förmåga
- Södra skolans värdegrund och EQ omfattar oss alla och kommer till uttryck i vardagliga praktiska handlingar i alla möte med elever, personal och vårdnadshavare
- alla elever upplever att skolan är jämställd
- vuxna på skolan har kunskap om och undervisar i mänskliga rättigheter, barnkonventionen och demokrati
- elever ses som individer med sina unika förutsättningar samt utifrån sina möjligheter istället för eventuella svårigheter som de befinner sig i

Elevens, vårdnadshavares och personalens delaktighet

Elevernas delaktighet:

Eleverna görs delaktiga genom klassråd och elevråd.

Skolan genomför årligen en elevenkät med frågor kring bland annat trygghet och trivsel i skolan.

I den ordinarie undervisningen och i EQ framförs och diskuteras trivsel och mående.

Utvecklingssamtal och hälsosamtal är värdefullt tillfälle att inhämta enskildas tankar kring planens innehåll.

Elevhälsan bedriver ett främjande och förebyggande arbete ute i verksamheten tillsammans med elever.

Rektors pedagogiska luncher och delaktighet i elevråd, raster och i undervisningen med eleverna är också ett värdefullt tillfälle till delaktighet och trygghet.

Vårdnadshavarnas delaktighet:

Planen mot diskriminering och kränkande behandling görs känd vid föräldramöten 1g/termin.

Planen finns att tillgå i Infomentor.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling aktualiseras i enskilda ärenden och följs upp.

Personalens delaktighet:

Planen mot diskriminering och kränkande behandling tas fram i samverkan med all personal vid uppföljning och revidering. Detta görs vid arbetsplatsträffar, lärarlagsmöten, i elevhälsogrupper, personalmöten och vid studiedagar.

Förankring av planen:

Planen mot diskriminering och kränkande behandling presenteras för och förankras hos all personal av skolledning när planen är reviderad.

Planen presenteras och förankras hos elever i undervisningen och vid mentorssamtal.

Planen kommuniceras via skolans hemsida samt vid föräldramöten.

Främjande och förebyggande insatser för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Södra skolans arbetssätt innebär att personalens tillgänglighet är hög till lärare och andra under en stor del av skoldagen. Ett viktigt led i arbetet för jämställdhet och mot kränkningar och trakasserier är att elever blir och upplever sig sedda av personal i skolan.

En god kontakt med vårdnadshavarna är en förutsättning för det främjande och förebyggande arbetet. Det främjande arbetet sker på organisations-, grupp- och individnivå.

Organisationsnivå - Skolledningen ansvarar för att planen mot diskriminering och kränkande behandling upprättas, systematiskt följs upp och utvärderas för nya åtgärder samt att den ingår i introduktionen av nyanställd personal.

Rektor aktualiserar planen årligen vid varje terminsstart med all personal.

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är en stående punkt vid personalmöten.

Skolans elevhälsoteam arbetar kontinuerligt med att fastställa, kommunicera, utveckla och förbättra rutiner i skolans trygghetsarbete.

Skolan har gemensamma ordningsregler som följs upp kontinuerligt på alla nivåer. Regler synliggörs och utformas tillsammans med eleverna.

Då personal får kännedom om kränkande behandling ska anmälan upprättas enligt rutinerna gällande kränkande behandling.

Gruppnivå – Vid varje terminsstart ska planen mot diskriminering och kränkande behandling aktualiseras med eleverna.

Gemensamma aktiviteter i klassen som gynnar värdegrundsarbetet ska genomsyra uppstarten av terminen för att stärka inlärningsmiljön, trygghet och gemenskap.

Undervisningen under terminerna ska ha inslag av övningar, diskussioner och gruppsamtal kring värdegrundsfrågor i varje enskilt ämne och årskurs samt vid EQ lektionerna varje vecka. Innehållet kan även ha inslag av kända situationer i vardagen eller uppkomna situationer i skolan, samhället och i världen.

Individnivå – Skolsköterska genomför hälsosamtal. Elevhälsoteamet sammanställer överlämningar från avlämnande skolor gällande nya elever. Pedagoger är uppmärksamma på elever som visar tecken på alla former av utsatthet eller kränkande beteende mot andra och pratar enskilt med elever och vårdnadshavare. Vid utvecklingssamtal kan den psykosociala situationen lyftas. Alla lärare går igenom planen mot diskriminering och kränkande behandling med sina elever, diskuterar, tydliggör begrepp och gör den förståelig med hänsyn till mognadsnivå och förmåga.

Metoder för kartläggning och utvärdering

Uppdraget är att arbeta för barns och elevers lika rättigheter och möjligheter och mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. För att kartlägga, följa upp och utvärdera genomförs under läsåret 2022-2023:

- Elevenkäter (trygghet och trivsel)
- Samtal i klasserna kring trygga/otrygga platser eller där det skapas konflikter
- Trygghetsvandring för kartläggning
- Utvecklingssamtal
- EQ-undervisningen
- Analys av anmälda fall av kränkande behandling/trakasserier/diskriminering
- Analys av tillbud/olycksfall/Incidentrapporter
- Riskanalys av diskrimineringsgrunderna
- Analys av Nationella prov och betyg
- Uppföljning och analys av anpassningar och åtgärder för särskilt stöd
- Uppföljning och analys av disciplinära åtgärder
- Uppföljning av elevhälsans främjande och förebyggande arbete
- Uppföljning och analys av ”lära-kännasamtal” när det handlar om mottagande av ny elev.

Rutiner

Rutiner för att tidigt upptäcka

På skolan har all personal ett ansvar att ge omedelbar feedback till vårdnadshavare, mentor och skolledare om man upptäcker att någon elev utsätts/utsätter någon för trakasserier, kränkande behandling eller någon form av utanförskap.

All personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektor och huvudman.

Rektor som får kännedom om att en elev anser sig blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Rektor har också ansvar för att händelsen utreds samt att vårdnadshavarna informeras.

Rutiner för uppföljning Elevärenden följs upp i elevhälsoteamet. Kartläggning och riskanalys av eventuella problem på skolan ska göras regelbundet eller då en ny händelse sker. Riskanalys av diskrimineringsgrunderna ska användas för att åtgärda och förebygga. Skolledning och elevhälsan ser över rutiner och regler inför varje nytt läsår. Rutiner och bestämmelser diskuteras med personal, vårdnadshavare och elever.

Arbetsgång när en elev blir utsatt för kränkande behandling

All personal är skyldiga att anmäla till rektorn om de får kännedom att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten. På samma sätt har rektorn skyldighet att anmäla att en elev anser sig kränkt till huvudmannen.

Huvudmannen, eller den som huvudmannen utser, är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som krävs för att förhindra framtida kränkning.

När elev kränks av andra elever

1. Personal som befinner sig i närheten av, alternativt *får kännedom* om en händelse säkerställer att situationen är trygg för berörda elever och gör en bedömning om direkta åtgärder behöver vidtas.

Vid behov kontaktas elevhälsan och erbjudande om stödjande samtal ges till berörda elever.

2. Skolpersonal som fått kännedom om händelse ska i direkt anslutning till händelsen, upprätta en kränkingsanmälan och skicka mail till rektor samt biträdande rektor.

Anmälan om kränkande behandling görs via internt formulär.

3. I samband med att anmälan görs kontaktar berörd elevs lärare vårdnadshavare och informerar om händelsen.

4. Lärare eller den rektor bestämmer inleder utredning bestående av samtal med berörda elever och eventuellt personal/elever med kännedom om händelsen. Personal från elevhälsoteamet informeras om att utredning inletts och mentor kan vid behov ta stöd av elevhälsoteamet i utredningen.

5. Läraren eller den rektor bestämmer upprättar en handlingsplan tillsammans med lärarlaget eller berörda i elevhälsoteamet utifrån de uppgifter som framkommit och lämnar denna till rektor.

6. Åtgärder som beslutats i handlingsplanen påbörjas/följs upp kontinuerligt tills ärendet är utrett/avslutas.

7. När ärendet kan betraktas som avslutat skrivs anmälan tillsammans med utredningen ut och lämnas till rektor.

Checklista

- **Enskilda samtal med berörda elever – vad har hänt? Varför?**
- **Samtal till vårdnadshavare**
- **Samtal till andra myndigheter (vid behov)**
- **Kränkingsanmälan skrivs**
- **Handlingsplan upprättas och kommuniceras med samtliga inblandade. Handlingsplanen ska innehålla en tidsplan med uppföljning samt ansvarsfördelning**
- **När kränkningarna har upphört skrivs handlingsplanen under och lämnas till rektor tillsammans med kränkingsanmälan**

Åtgärder för den som är utsatt:

- uppsyn vid raster förstärks.

- Samtalsstöd vid behov
- Kontinuerlig uppföljning av elevhälsoteamet.

Åtgärder som kan bli aktuella för den som utsätter:

- Trygghetsteam och elevhälsan knyts till eleven, uppsyn vid raster förstärks.
- Vårdnadshavare underrättas
- Råd och stöd av socialtjänsten
- Anmälan till socialtjänsten
- Anmälan till polis
- Avstängning från skolan (enbart rektors beslut)

När elev blir kränkt av en vuxen

Om en elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling av vuxen följs nedanstående plan:

1. Händelsen anmäls till rektor
2. Vårdnadshavare kontaktas
3. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Rektor dokumenterar och återkopplar till huvudman.
4. Rektor följer upp ärendet med eleven och dess vårdnadshavare
5. Rektor har regelbundna uppföljningssamtal med berörd personal.

Om åtgärderna inte är tillräckliga kontaktas verksamhetschefen för vidare arbetsrättsliga åtgärder i enlighet med lagar och avtal.

Den som utsatts för kränkning ska snabbt få hjälp och stöd för att förebygga och lindra såväl fysisk som psykisk skada.

Samtliga inblandade ges möjlighet till samtal och stöd för bearbetning.

Elevens vårdnadshavare kan även vända sig till Barn- och elevombudsmannen.
(www.skolinspektionen.se/BEO)

Resultat och analys av läsåret 2021-2022

Resultat och analys av antalet anmälningsärenden gällande trakasserier och kränkande behandling.

Skolan totalt: 62

Kränkande behandling: (tolkning utifrån innehåll i anmälan) 43

Verbala: 38

Fysiska: 30

Via sociala medier: 6

Elev kränkt av lärare: 1

Sexuella trakasserier: 1

Resultat elevenkäter gällande trygghet:

Pojkar totalt:

Flickor totalt:

Totalt på skolan:

Resultat och analys av antalet anmälningsärenden gällande kränkande behandling

Den största delen av de anmälda ärendena under läsåret 2021/2022 är av verbal karaktär tätt följt av fysiska kränkningar. Vid genomgång av enskilda anmälningar ses att många anmälningar handlar om kränkningar kopplade till utanförskap, kränkningar kopplade till sexuell läggning samt en generell anspelning av kränkande karaktär kring enskilda elevers utseende. Det går även att se att många ärenden är oprovocerade kränkningar utan synlig orsak.

Vidare sker kränkningarna vanligtvis i klassrummet (40.3%), i korridoren (37.1%) samt utomhus (25.8%).

Två frågor man ställs inför när man tittar på anmälda kränkningsärenden är; varför sker kränkningar främst i klassrum och korridorer samt vad beror dessa oprovocerade verbala och fysiska kränkningar på?

Gällande kränkningar i klassrummet bör en fundera kring hur studieron kontra kränkningar förhåller sig. Studieron i klassrummet är enligt resultatet av elevenkäten ett problemområde och vi ser nu här att det även sker en stor andel kränkningar i just klassrumsmiljön. Dock kan man fundera kring vad som är orsak och verkan här. Är det just tillgången till en vuxen som gör att den vuxna uppmärksammar att det sker en kränkning och sedan anmäler detta eller är det den bristande studieron som gör att det blir fritt spelrum för just kränkningar? Oavsett orsak så blir följderna av att detta sker i just klassrummet, en ohållbar arbetsmiljö - både för eleverna samt personalen.

Kränkningarna visar sig dock ske även i korridorer där orsak skulle kunna vara bristande vuxentäthet. I korridorerna rör sig en hel del vuxna utifrån förflyttningar. Elevhälsan har även sina rum i anslutning till elevskåpen vid årskurs sju. Denna vuxentäthet är dock inte med vuxna som har sitt fokus enbart på eleverna, vilket kan göra att kränkningar kan ske ändå när den vuxna ej är uppmärksam.

Vidare sker det enligt anmälningarna en stor del kränkningar som tillsynes verkar vara oprovocerade. Kränkningarna handlar om kommentarer om sexuell läggning, utseende, svårigheter/behov samt kommentarer kring generell livsstil utifrån intressen osv. En tänkbar orsak till dessa kränkningar är den skolkultur och sociala normer som råder på skolan. En orsak kan även tänkas vara på individnivå där osäkerhet, bristande självkänsla samt rädsla för att själv bli utsatt styr handlingarna.

Utifrån resultat och analys gällande på vilka platser kränkningarna främst sker, kan ett första steg vara att åtgärda problemet kring den bristande studieron för att på så sätt minimera riskerna för kränkningar i klassrumsmiljön. Utifrån de kränkningar som sker i korridorer behöver skolan undersöka denna miljö mer ingående. Det är här viktigt att bl.a. se över tillgången till vuxna på raster, vilka rastaktiviteter som erbjuds samt hur långa rasterna är.

Slutligen behöver skolan även undersöka hur vi kan arbeta med normkritik i ett bredare perspektiv, främst utifrån de verbala kränkningar som sker. I detta behöver vi som skola aktivt arbeta fram vilka främjande samt förebyggande åtgärder vi skall fokusera på inom detta område där arbetet bör innefatta hela personalgruppen samt eleverna. Som komplement till detta bör uppmärksamhet också riktas på individnivå där områden som självkänsla och självkännedom bör implementeras i skolverksamheten för eleverna.

Resultat och analys av utfallet på elevenkät 2021-2022

Resultat och analys av elevenkäten för läsåret 21/22 baseras på underlag för enkäter gjorda på mellanstadiet (4-6) samt högstadiet (7-9). Lågstadiet (F-3) gjorde inte elevenkäten under föregående läsår. Svarsfrekvensen gällande fritidsverksamheten har därav tagits bort då enbart två elever nyttjar plats på fritids på mellanstadiet. Vår bedömning är att det med anledning av detta inte finns tillräckligt med underlag för att använda denna data.

Det som främst framkommer i resultatet av enkäterna på såväl mellanstadiet som högstadiet är att studieron och tryggheten på skolan är bristfällig. För att exemplifiera detta tycker 36 % av eleverna i årskurs 7-9 inte att det är studiero, samtidigt som 47% uppger att andra elever stör ordningen i klassrummet. Ca 80% av eleverna uppger dock att de trivs på skolan. Detta är en

I årskurs 4-6 upplever 17.5 % av eleverna att de inte har någon studiero och 19.3% att eleverna inte följer de ordningsregler som finns.

Det är också en relativ stor andel elever på högstadiet som har en rädsla för andra elever samt för personal. Ca 80% av eleverna på högstadiet och 85 % på mellanstadiet upplever att de känner sig trygga på skolan men att man i större utsträckning tycker att respekt mellan elever behöver bli bättre.

Det som sticker ut på högstadiet är att eleverna inte tycker att ordningsreglerna följs (40%) och att man inte har inflytande över undervisningens innehåll, skolans miljö och regler.

I samtal med elever i elevrådet är det inte solklart vad begreppet inflytande innebär, att det finns en oklarhet i vilka regler man kan vara med och påverka samt att undervisningen kan

präglas av ensidigt arbete och prov. På mellanstadiet vill man vara med och påverka på vilket sätt man kan arbeta med olika skoluppgifter.

80 % av eleverna i högstadiet tycker att skolan är jämställd men att eleverna uppger att man inte ger killar och tjejer samma förutsättningar där skolan behöver arbeta mer strategiskt med jämställdhet på skolan.

Under läsåret 21/22 gjorde även skolinspektionen en enkät som vände sig till elever i årskurs 8. Generellt ger elever i åk 8 (nuvarande årskurs 9) höga värden på trygghet, stöd och bemötande. Vid närmare studie av flickors svar rörande bemötande av elever, inflytande, studiero, trygghet och arbete att förhindra kränkningar är värdena dock betydligt lägre. Resultaten i enkäten skiljer sig följaktligen åt för flickor respektive pojkar, vilket har ett samband med jämställdhet.

Lsåret startade med ny skolledning och några nya lärare. Under höstterminen tillkom även ett stort antal nya elever vilket vi idag kan se har betydelse för studiero och trygghet. Trygga gruppansättningar blir oroliga när nya elever fylls på vilket vi måste ha med oss in i framtiden. Det som också observerades var att man inte hade gemensamma regler i klassrummen och på den raster, här har all personal på skolan ett arbete att göra. Vi tror att likvärdighet gällande regler tillsammans med att vuxna håller på regler, följer konsekvenstrappan när elever bryter regler och att man följer upp. Det som också synliggjordes var olika ledarstilar i undervisningen.

I analys av åtgärder för elever i behov av stöd kan vi se att vi har ett stort antal elever som har sådana behov. Själva åtgärderna är likvärdiga för pojkar och flickor, åtgärder som sätts in har i hög grad effekt då vi kan se att fler elever än väntat har behörighet till ett gymnasieprogram. Eftersom fler elever visar behov kommer elevhälsans kompetenser att utvecklas och förstärkas inför läsåret 2022-2023 tillsammans med ny organisation kring särskild undervisningsgrupp.

Mål för läsåret 2022-2023

Förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Utgångspunkten är att alla barn och elever ska kunna delta i all verksamhet på lika villkor oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

För de diskrimineringsgrunder där skolan inte sätter mål ska insatser ske på klassnivå i den ordinarie undervisningen och på EQ-lektion.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Uppmärksam risk/hinder i verksamheten	Verksamheten är inte tillräckligt normkritisk
Orsak	Utifrån anmälda kränkningar, observation samt dialog med skolans personal finns en heterosexuell norm.
Mål	Var och en som verkar och är i skolan ska känna sig inkluderad oavsett kön eller könsöverskridande uttryck. Skolan har ett normkritiskt förhållningssätt
Aktivitet	I EQ-undervisningen- undervisning i - om och synliggörande normkritik. Ämneslärare ansvarar.
Uppföljning	enkät vårtermin elevhälsosamtal kollegiala träffarna
Mätverktyg	Observation Trygghetsenkäten Elevhälsosamtalen

Funktionsnedsättning

Uppmärksam risk/hinder i verksamheten	Otillräcklig ljussättning i skolans lokaler/korridorer vilket försvårar för elever med synnedsättning
Orsak	Elever släcker ner belysning i allmänna utrymmen när dom passerar i t ex korridorer.
Mål	Verksamheten är anpassad och välkomnande för alla människor oavsett funktionsnedsättning.
Aktivitet	Ljusmarkeringar förstärks i golv, nivåskillnader och trappor Rörelsestyrd belysning i allmänna utrymmen som t ex korridor och trapphus. (vaktmästare ansvarar) Information
Uppföljning	Lärare följer upp med berörda elever.
Mätverktyg	Skydds rond vaktmästare och klasslärare.

Insatser och mål utifrån resultat elevenkät 2021-2022

Målsättning	Insatser	Hur gör vi?
Alla elever upplever att skolan är jämställd	Kompetensutveckling personal utifrån de nya bestämmelserna i läroplanerna kring normer och värden.	Kollegiala ämnesträffar internt som externt utifrån skolverkets moduler
Alla elever känner sig trygga i skolan och upplever studiero på lektionerna	Gemensamma regler som är likvärdiga tillsammans med eleverna och som följs upp. Alla vuxna gör lika.	<p>Arbetslagen i respektive årskurs går igenom vilka regler som ska gälla utöver skolans regler. Skolans regler kommuniceras i elevrådet.</p> <p>Arbetslagen gör upp regler i arbetslaget för vilka regler som ska gälla i teamet. Alla lärare/arbetslag gör lika för att öka förutsägbarheten</p> <p>Kompetensutveckling under året i kollegialt lärande med fokus på undervisningskvalité och med inflytande(Formativ bedömning)</p> <p>Tydliga grupperingar i undervisningen när så krävs.</p> <p>Information och lektionsplanering ska finnas och delas på Drive för alla lärare och vikariers tillgång.</p> <p>Trygghetsskapande aktiviteter i inledning av en termin och när det krävs.</p> <p>Tydliggöra inflytande, vad det innebär, var, när och med vilka.</p> <p>Stärka elevrådets roll samt genomföra trygghetsvandring på skolan för analys av eventuella riskområden/utrymmen.</p>
Eleverna upplever att skolan är trygg under hela skoldagen	Meningsfulla raster	<p>Rastvärdar har tydliga roller och erbjuder olika aktiviteter</p> <p>Elevernas uppehållsrum utökas med fler sittplatser, ett kafé byggs upp.</p>

		Skolan anställer personal/trygghetsperson som alltid finns i uppehållsrummet på rast. Sälja varor i fiket, samtala, erbjuda aktiviteter och spel.
Alla elever upplever att de har inflytande på utbildningen		Tydliggöra inflytande, vad det innebär, när man har inflytande och kan påverka, inom vilka ramar och utifrån mognad. Lärare ska utifrån olika arbetsområden kunna erbjuda ett varierat innehåll som eleverna kan påverka utifrån hur man lär sig. Stärka elevrådets roll när det handlar om inflytande kring elevernas arbetsmiljö tillsammans med rektor.

Ansvarsfördelning

Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring uppgivna kränkningar och i förekommande fall vidta de åtgärder som krävs för att förhindra framtida kränkningar. Ansvaret är delegerat till rektor.

Rektor har det övergripande ansvaret att se till att alla elever, personal och vårdnadshavare känner till skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling samt hur det praktiska arbetet ska bedrivas och fördelas. Rektor som får kännedom om att en elev anser sig blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Rektor har också ansvar för att händelsen utreds samt att vårdnadshavarna informeras. På Södra skolan delegerar rektor ansvaret för dokumentationen och utredningen till berörd personal, i de fall då det handlar om kränkningar från annan elev. Skolledningen ansvarar för de fall det handlar om kränkning från vuxen.

All personal har ett ansvar att följa skolans plan, att ifrågasätta och reflektera kring de normer och värderingar som hen förmedlar i kontakten med eleverna. Man har ansvar för att ge omedelbar feedback till vårdnadshavare, mentor och skolledare om man upptäcker att någon elev utsätts eller utsätter någon för trakasserier, kränkande behandling eller någon form av utanförskap. Vid misstanke om diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier har alla en skyldighet att anmäla till rektor och starta en utredning.

Alla elever har rätt till sina känslor och tankar men bär ansvar för sitt eget beteende och sina handlingar. Om en elev upplever sig själv eller annan elev kränkt vill vi i skolan få det till oss.

Alla pedagoger och de trygghetspersoner, som rektor utser, har ansvar för att föra samtal med elever gällande konflikter, kränkningar och andra händelser som uppstår. Alla lärare ansvarar för ett fortlöpande värdegrundsarbete tillsammans med de nya formuleringarna om sexualitet, samtycke, hedersrelaterat våld, våld i nära relation och andra relationer i kursplanerna (Skolverket 2022, Lgr 22)

<https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/aktuella-forandringar-pa-grundskoleniva/andrade-laroplaner-och-kursplaner-hosten-2022#skvtableofcontent8143>

Skolsköterska ansvarar för att genomföra hälsosamtal med alla elever i förskoleklass, åk 2, åk 4 och åk 7. Däremellan sker uppföljningssamtal.

Lagar som reglerar arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Denna plan mot diskriminering och kränkande behandling utgår från Diskrimineringslagen (2014:958) 1 kap. 1§

Diskrimineringslagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Skollagen (2010:800) 6 kap. 1§

Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunder

Alla barn och elever ska ha samma rättigheter – flickor som pojkar och oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Alla barn och elever har rätt att vistas i våra olika verksamheter utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar ett barn/elev sämre än andra barn/elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barn/elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan). Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn/ elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier. Både personal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Är kränkande behandling samma sak som mobbning?

Mobbning är inte ett begrepp som används i skollagen. Det brukar kallas för mobbning om ett barn eller en elev blir utsatt för upprepade kränkande handlingar, trakasserier eller sexuella trakasserier. Kränkande behandling kan vara något som bara händer en gång. Kränkande behandling är alltså ett bredare begrepp, som kan innefatta mobbning men även andra kränkande beteenden. (Skolverket 2022)

<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/krankande-behandling-mobbning-och-diskriminering>

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Förbud mot repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet/eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när ett barn/ elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunderna

Kön delas upp i pojke – flicka men det finns många olika biologiska kön. Indelningen kallas för biologiskt kön.

Könsidentitet Jag kan vara född som flicka enligt biologin men identifiera mig som pojke – alltså är jag pojke.

Könsuttryck är de medel en person använder sig av för att uttrycka sitt kön. Det kan handla om kläder, smink, kroppsspråk, skägg, frisyra, röst, språkbruk med mera. Det kan också innebära ett sätt att uttrycka ett annat kön än det biologiska.

Etnisk tillhörighet avses att någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung.

Religion är kollektiv tro som grundar sig på en trosföreställning t ex gudar, asar, andar.

Trosuppfattning kan liksom religion definieras som ett ”tankesystem som försöker ge kunskap om det vi inte kan uppleva med våra sinnen och vårt rationella tänkande”. En trosföreställning är ett vidare begrepp än religion och behöver inte alls ha med andlighet att göra.

Sexuell läggning handlar om vilket kön de personer har, som man blir kär i och attraherad av. Man har rätt att älska och vara tillsammans med vem man vill. Tre vanliga sexuella läggningar är heterosexualitet, homosexualitet, bisexualitet. HBTQ står för orden Homosexuella, Bisexuella, Transpersoner, Queer. **Transpersoner** innebär oftast att man inte känner sig som det kön man tilldelades när man föddes. **Queer** betyder att man inte gillar de oskrivna regler som finns om kön, relationer och sexuell läggning. Det kan till exempel vara att man inte vill säga att man är en särskild sexuell läggning eller ett särskilt kön.

Funktionsnedsättning är en viss eller total nedsättning av en fysisk, kognitiv, psykisk, sensorisk, emotionell eller utvecklingsbetingad förmåga, eller en kombination av dessa. Individens förmåga ställs då i jämförelse med den genomsnittliga funktionen hos befolkningen. Nedsättningen är inte alltid synlig som t ex glasögon eller rullstol utan ges uttryck på annat sätt.

Referenser

Skollagen (2010:800)

Diskrimineringslagen (2008:567)

SFS 2014:958 (Lag om ändring i diskrimineringslagen)

Skolverkets regelverk, stödmaterial och allmänna råd (www.skolverket.se/skolutveckling)